

ANTONÍN KRAUS OSMDESÁTILETÝ !!! FOTBALOVÝ FILOZOF V NOVÉ PACE.

foto : ing. Jan Knap

foto : ing. Jan Knap

V minulých dnech se dožil významného životního jubilea nestor novopacké kopané pan Antonín Kraus. O přestávce divizního utkání 1. FK Nová Paka - AFK Chrudim mu představitelé fotbalového klubu předali malý dárek a popřáli kromě zdraví také mnoho úspěchů a fotbalových radostí jak v Nové Pace, tak především i jeho milované Slávie ! Zleva prezident 1.FK Nová Paka Otakar Vágenknecht, sekretář klubu Mgr.Petr Ježek a oslavenec Antonín Kraus.

Divizní utkání 1. FK Nová Paka - AFK Chrudim sledoval s domácími příznivci i „fotbalový filozof“ a především úspěšný trenér minulosti Ladislav Škorpil (vpravo). Tento fotbalový stratég v minulosti vedl mužstva FC Hradec Králové, DAC Dunajská Streda, FK Dukla Praha, FC Slovan Liberec a především byl také trenérem národního mužstva do 21 let, účastníka ME této věkové kategorie.

Mgr. Petr Ježek

Z novopacké haly až na Velkou čínskou zeď

text a foto: Dan Polman / šéfredaktor časopisu lidé&HORY, www.lideahory.cz

V sobotu 2. dubna hostila sportovní hala Základní školy Komenského prvotní turnaj v integrované boccie (více o tomto sportu prozradí paraolympionik Ladislav Kratina v následujícím rozhovoru). Když jsem vstoupil na palubovku, ani jsem si neuvědomil, že většina lidí je tzv. „hendikepovaných“. Z každé tváře bylo cítit soustředění, zdravá sportovní nervozita, radost z úspěšného hodu i úcta a obdiv k výkonu protivníka. Zastavuji se a vnímám kouzlo sportu, aniž bych přesně znal jeho pravidla nebo snad měl mezi týmy nějakého favorita. Na vozíku sedí chlapec, který může hýbat prakticky jen hlavou. Soustředí se na odhoz míčku. Ten je možný díky speciální rozjezdové rampě a také jakémusi tykadélku přidělaném na cyklistické přilbě, kterou má na hlavě. Červený míček se rozjíždí a končí prakticky nalepen na míček bílý, na rozdíl od vzdálenějších modrých míčků soupeřů. V sekundě chápou hlavní princip této hry, ale to už strhává moji pozornost jekot a radost sportovce, kterého spoluhráči chválí a nadšeně poplácávají. Přemýšlím, kdy jsem naposledy viděl takovou radost u „zdravého člověka“. Tápu a bezvýsledně lovím v paměti... Docházím k závěru, že tito sportovci v packé hale hendikepovaní nejsou, naopak mnoho „hendikepovaných“ lidí chodí venku – lidí, pro které je pocit štěstí, sportovní úspěch a radost z něho něčím neznámým nebo zcela ojedinělým.

Smyslem hry je přiblížit své míčky nejbližší bílému míčku, který se nazývá „Jack“. Když se hod povede, hráči neskrývají své nadšení.

Pačtí hráči v akci

Rád bych vyzdvihl ještě druhou věc, kterou jsem začal pozorovat, když jsem se mezi jednotlivými kurty trochu více rozkoukal. Je to respekt a úcta k soupeři. Když se někomu povedl prvotní hod, zazněla z lavičky soupeřů slova chvály. Tak to za dveřmi haly během sportovních utkání „zdravých“ chodí, bohužel, jen zcela výjimečně. Sdružení Sportem proti bariérám má za cíl vystavět středisko hendikepovaných sportovců. Po několika minutách mé role diváka jsem přesvědčen, že je to skvělá myšlenka zasluhující podporu nás všech, kteří se od těchto lidí mají dost co učit. Než se dostaneme k samotnému průběhu turnaje, posadme se na

chvilku vedle Ládi Kratiny (bronzového paraolympionika v boccie) a promluvíme s ním:

Ládo, prosím, vysvětli čtenářům ve zkratce sport jménem „boccia“.

Jde v podstatě o obdobu francouzského petanque, akorát že boccia (čtete „boča“) se hraje v hale. Proti sobě nastupují vždy dva týmy. Tým tvoří minimálně tři hráči. Celá hra je rozdělena do šesti samostatných směn. Každá směna začíná vhozením bílého míčku „Jacka“ do hracího pole. Smyslem hry je umístit co nejvíce koulí svého týmu blíže Jacku, než je nejbližší koule týmu soupeře. Když má například tým červených dva nejbližší míčky,

získává dva body. Na konci se sečtou body ze všech šesti směn a určí se výsledek.

Jaké jsou v tomto sportu kategorie?

V oficiální (olympijské) boccie se hraje ve čtyřech kategoriích podle postižení. Ale naše integrovaná boccia, zkráceně říkáme iBoccia,

Ladislav Kratina,
úspěšný paralympionik
a český průkopník
integrované boccie

není vůbec rozdělená do kategorií. My jsme pravidla oficiální boccii upravili tak, aby ji mohli hrát zdraví dohromady i s těmi nejméně postiženými. Určili jsme například i větší tvrdost míčků. Je úplně jedno, zda jsou v týmu všichni bez postižení nebo všichni s větším rozsahem postižení, kteří musí používat rampičku. Tu mohou navíc používat i hráči bez hendikepu. Lidé pochopili smysl hry, kdy nejsou účastníci turnaje rozděleni na hendikepované hráče a zdravé asistenty a pomocníky, ale kdy společně utvoří tým, kde si vzájemně pomáhají a kde se svými schopnostmi doplňují.

Mají stejný sportovní prožitek a všechny to daleko víc baví.

Na to jste přišli sami nebo jste inspiraci našli někde v zahraničí?

Na tuto myšlenku nás přivedl jeden člověk, který integrovanou boccii zaváděl v Anglii a nás tady proškolil. Ale systém a pravidla té boccii, která se tu dnes hraje, jsme si dotvořili sami.

Jak dlouho se integrovaná boccia hraje?

Teprve druhým rokem. Takže pravidla jsou stále v pohybu a upravují se. Smyslem všech úprav je, aby byly hendikepy co nejméně eliminovány a nehrály takovou roli. Proto hrajeme pouze v týmech a nikoliv v jednotlivcích. V týmu se rozloží schopnosti hráčů. Například pokud jsou v týmu mentálně postižení, kteří nedokážou dobře odhadnout taktiku hry, spoluhráči jim poradí, jak mají hrát – zda bránit, utčit a tak dále.

Asi nejlepším důkazem fungování pravidel a smazání rozdílů v míře postižení jsou výsledky. Jak to loni dopadlo?

Loni se hrála jen první liga, letos máme i druhou, takže v této nižší soutěži zatím nevíme. Řekl bych, že pravidla fungují, protože loni skončili v první lize na celkovém druhém místě rouraři (pozn.: slangové označení hráčů používajících rampičku). A to v soutěži byly i týmy složené pouze ze zdravých lidí. Já byl členem vítězného týmu tvořeného ze dvou vozíčkářů a jednoho hráče bez hendikepu. Na paralympiádě v Pekingu jsem si všiml, že dobří rouraři hrají zhruba stejně jako já, a tudíž se vyrovnají i zdravým hráčům. Z toho vzešla myšlenka integrované boccie.

Zmínil jsi paralympiádu, která pro váš tým dopadla velkým úspěchem. Domů jsi přivezl bronzovou medaili. Jak často jsi před tímto turnajem trénoval?

Ono to je takové kolečko. Člověk nejprve musí posbírat body v evropském a světovém poháru a pak na mistrovství světa. Na paralympiádu jede osm nejlepších družstev. Na mistrovství Evropy jsme vůbec netrénovali a taky nás tam pěkně rozsekali. Tenkrát jsme se zařekli, že začneme trénovat čtyři dny v týdnu. Trénink trval vždy tak tři až čtyři hodiny. Na mistrovství světa jsme skončili na čtvrtém místě a dostali tak možnost se nominovat do Pekingu. Když jsme tu šanci dostali, rozhodli jsme se pro úspěch udělat maximum. V práci jsem si domluvil volnější režim a částečně jsem se přestěhoval sem do Nové Paky (pozn.: s manželkou a synem žije v Praze), kde jsme s kolegy bydleli na internátu a poctivě trénovali. Po dobu asi sedmi měsíců jsme hráli boccii třikrát do týdne. Trénink trval osm až deset hodin denně. Na konci týdne jsem doháněl práci, která se nashromáždila – bylo to hodně hektické.

Ale vyplatilo se... Paralympiáda musela být mimořádným zážitkem!

To teda jo. Měli jsme štěstí, že turnaj v boccii se odehrál během

prvního týdne, takže jsme měli vše brzy za sebou a pak jsme si mohli jen užívat. Atmosféra i zázemí byly naprosto úžasné. Mohli jsme fandit Čechům při různých soutěžích, plavat v bazénu, chodit jíst do obrovské haly s výběrem z asi padesáti teplých jídel a hlavně vše bylo naprosto bezbariérové. Za Pekingem dokonce udělali nájezd na Velkou čínskou zeď, po které jsme se projeli. Takže turisticky jsme si to tam užili naprosto plnohodnotně, jako kdybychom žádný hendikep neměli. Akorát tam fungovala cenzura. Když jsem například během rozhovoru řekl, že u nás se podmínky pro hendikepované výrazně zlepšily po pádu komunismu, tlumočnicko to ani nepřeložil. Někteří sportovci měli problémy i s internetem. Když do mailů psali nějaké podezřelé výroky, odpojili je... Kromě těchto záležitostí byla paralympiáda krásná a pozitivní zkušenost, na kterou budu vždy s nadšením vzpomínat.

A další paralympiáda už tě neláká?

Boccii už vrcholově na mezinárodní úrovni nehraji a ani nechci. Nadchnul jsem se pro integrovanou boccii. Tu si můžu zahrát s kým chci a nemusíme u toho řešit, kdo má jaký hendikep. Oficiální boccia začíná být poměrně nudná díky velmi měkkým míčkům. Míčky se tak doslova lepí na jednom chumlu a všichni do toho pálí a čekají, co se stane. My jsme právě proto zvolili větší tvrdost míčků, aby se daly dobře rozrážet a hra byla o to živější a zajímavější. Dalším důvodem, proč nedělám boccii na olympijské úrovni je také nedostatek času. Intenzivně se věnuji projektu „Střediska handicapovaných sportovců - Český ráj“, které bychom rádi vystavěli na pozemku vedle novopackého zimního stadionu.

Jak se tomuto projektu daří?

Zatím ne tak, jak jsem očekával. Představovali jsme si například větší podporu kraje. Náš úspěch na paralympiádě a tento projekt jsme prezentovali i českým politickým špičkám, ale návrhy na podporu tak nějak vyšuměly. Velmi si vážíme podpory města Nová Paka a také sponzorů ze soukromého sektoru, kteří snad budou také přibývat.

Ládo, díky za rozhovor.

A teď, když víme více o boccie i jejím českém „guru“ Ládovi Kratinovi, se pojďme podívat, jak to v sobotu v Nové Pace dopadlo.

Pačáci vedou první ligu

V Nové Pace se hrálo první kolo (z celkových třech) první a druhé ligy v integrované boccie. V hale ZŠ Komenského se registrovalo 86 hráčů z celé republiky. Turnaj začal v 8.30 ráno a poslední prvotní finálové utkání bylo dohráno zhruba v 17:30, kdy se kvůli nerozhodnému stavu hrála ještě jedna směna „remizová rozehra“, chcete-li - „tie break“. V něm byl úspěšnější domácí tým „Pačáci“, když těsně porazili havířovské „Aprupo“. V čele druhé ligy figurují po sobotním turnaji „Žraloci“ z Janských Lázní, třetí příčku obsadil tým z Hořic. Program ukončilo slavnostní vyhlášení výsledků a předání cen za účasti místostarosty Stanislava Albrechta.

Výsledky:

První liga: 1. PAČÁCI, 2. APROPO - z Havířova, 3. AMATÉŘI - z Liberecka. Druhá liga: 1. ŽRALOCI - z Janských Lázní, 2. TŘÍ VLČCI - z Brna, 3. HOŘIČÁCI 2 - z Hořic

Soustředění „rouraři“